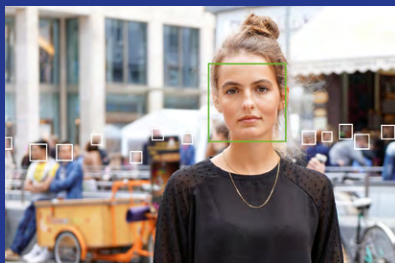

Kratki
vodič o

EU-u

Verzija ove publikacije s poveznicama na internetski sadržaj dostupna je ovdje u formatima PDF i HTML:
<https://op.europa.eu/webpub/com/short-guide-eu/hr/index.html>

Kratki vodič o EU-u

Europska komisija
Glavna uprava za komunikaciju
1049 Bruxelles
BELGIJA

Kontakt: COMM-B2@ec.europa.eu

Ovaj dokument nije službeno stajalište Europske komisije.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2026.

© Europska unija, 2026.

Politika Komisije o ponovnoj uporabi provodi se Odlukom Komisije 2011/833/EU od 12. prosinca 2011. o ponovnoj uporabi dokumenata Komisije (SL L 330, 14.12.2011., str. 39., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj?eliuri=eli%3Adec%3A2011%3A833%3Aoj&locale=hr>). Osim ako je navedeno drukčije, ponovna uporaba ovog dokumenta dopuštena je u skladu s licencijom Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.hr>). To znači da je ponovna uporaba dopuštena uz navođenje relevantnih podataka i svih izmjena.

Za svaku uporabu ili umnožavanje elemenata koji nisu u vlasništvu Europske unije možda će biti potrebno zatražiti dopuštenje izravno od odgovarajućih nositelja prava.

Sve fotografije © Europska unija, osim ako je drukčije naznačeno.

Print ISBN 978-92-68-32450-9 doi:10.2775/5326493 NA-01-25-052-HR-C
PDF ISBN 978-92-68-32449-3 doi:10.2775/5186658 NA-01-25-052-HR-N
HTML ISBN 978-92-68-32448-6 doi:10.2775/5321891 NA-01-25-052-HR-Q

Kratki vodič o EU-u

Jeste li se ikad zapitali koje države članice EU-a upotrebljavaju euro ili što znači biti dio schengenskog prostora? Što je europski zeleni plan i kako će vam poboljšati život? Što točno EU radi za vas i odakle dolazi novac kojim se sve to plaća?

U nastavku pročitajte sve što trebate znati o EU-u.

Što je Europska unija?

Europska unija (EU) jedinstvena je gospodarska i politička unija [27 europskih zemalja](#). One surađuju kako bi poboljšale živote ljudi u Europi, ali i šire.

EU više od 60 godina radi na ostvarivanju mira, blagostanja i dobrobiti svojih građana. Od šest država utemeljiteljica – ili država članica – pedesetih godina prošlog stoljeća izrastao je u Uniju od 27 zemalja s otprilike 450 milijuna stanovnika.

Ono što je započelo kao gospodarski pokret radi poboljšanja životnog standarda u poslijeratnoj Europi dovelo je do stvaranja najvećeg jedinstvenog tržišta na svijetu, na kojem se ljudi, roba, usluge i novac mogu slobodno kretati. EU je tijekom desetljeća proširio svoje djelovanje na područja u kojima suradnja između zemalja dovodi do ostvarivanja boljih rezultata.

Države članice EU-a vjeruju da su zahvaljujući međusobnoj suradnji snažnije i spremnije za suočavanje s velikim problemima današnjice, kao što su bolest COVID-19, klimatske promjene, digitalna transformacija našeg društva i ruska ratna agresija na Ukrajinu.

U ovom vodiču navedeno je mnogo korisnih informacija o EU-u i njegovu radu te savjeta o tome gdje dobiti dodatne informacije.

27

zemalja

450

milijuna građana

24službena
jezikaUjedinjeni u
raznolikosti**9.**svibnja
Dan
Europe**358**milijuna ljudi svakodnevno upotrebljava
euro u 21 državi članici EU-a

UNIJA VRIJEDNOSTI

Iako se Europljani služe različitim jezicima i imaju različite tradicije, dijele iste vrijednosti, a na tim se vrijednostima temelji EU. To su poštovanje ljudskog dostojanstva, sloboda, demokracija, jednakost, vladavina prava i poštovanje ljudskih prava.

Te su vrijednosti utvrđene u Ugovorima EU-a i u [Povelji EU-a o temeljnim pravima](#), u kojoj su navedena sva osobna, građanska, politička, gospodarska i socijalna prava stanovnika EU-a.

Ako ste građani jedne od 27 zemalja koje čine EU, građani ste i EU-a. To vam daje važna dodatna prava, kao što su pravo na slobodno kretanje, život, rad i studiranje u bilo kojoj

državi članici EU-a, [pravo da glasate i da se kandidirate](#) na lokalnim i europskim izborima, čak i ako živite u drugoj državi članici.

Imate pravo i podnijeti [predstavku](#) Europskom parlamentu, obratiti se Europskom ombudsmanu te se pisanim putem obratiti bilo kojoj instituciji EU-a na jednom od 24 službena jezika EU-a.

EU štiti prava svojih građana i stanovnika Europske unije te promiče ljudska prava i poštene izbore širom svijeta. Svake godine Europski parlament pojedincu ili organizaciji koji se bore za ljudska prava i temeljne slobode dodjeljuje [Nagradu Saharov](#).

U EU-u je 2024. bilo 14 milijuna ljudi koji su bili državljani jedne države članice, a živjeli u drugoj.

Život u EU-u podrazumijeva važna prava i povlastice, a neki su od njih:

[zaštita od diskriminacije](#) na bilo kojoj osnovi, uključujući spol, rasu, vjeru, etničko ili socijalno podrijetlo, invaliditet, dob ili spolnu orijentaciju;

pravo na zaštitu [osobnih podataka](#);

sigurna kupnja na internetu i iz bilo koje druge države članice zahvaljujući snažnom okviru EU-a za [zaštitu potrošača](#);

zaštita zdravlja zahvaljujući visokim [standardima EU-a u području zaštite okoliša](#), kao što su pravila o kvaliteti vode i zraka.

UKRATKO O EU-u

Zahvaljujući jedinstvenom tržištu ljudi, roba, usluge i novac mogu se kretati među 27 država članica EU-a gotovo jednako slobodno kao i unutar jedne države.

Od toga je 25 država članica EU-a i četiri zemlje izvan EU-a – Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska – dio [schengenskog područja](#). To znači da pri prelasku granica između tih zemalja ne morate pokazivati putovnicu. U iznimnim situacijama granične kontrole unutar schengenskog područja mogu se privremeno ponovno uvesti ako postoji ozbiljna prijetnja javnom redu ili sigurnosti.

AUSTRIJA € 1995. 9,2 milijuna	GRČKA € 1981. 10,4 milijuna	NIZOZEMSKA € 1958. 17,9 milijuna
BELGIJA € 1958. 11,8 milijuna	HRVATSKA € 2013. 3,9 milijuna	NJEMAČKA € 1958. 83,4 milijuna
BUGARSKA € 2007. 6,4 milijuna	IRSKA € 1973. 5,3 milijuna	POLJSKA poljski zlot 2004. 36,6 milijuna
CIPAR € 2004. 0,9 milijuna	ITALIJA € 1958. 59 milijuna	PORTUGAL € 1986. 10,6 milijuna
ČEŠKA češka kruna 2004. 10,9 milijuna	LATVIJA € 2004. 1,9 milijuna	RUMUNJSKA rumunjski leu 2007. 19,1 milijun
DANSKA danska kruna 1973. 6,0 milijuna	LITVA € 2004. 2,9 milijuna	SLOVAČKA € 2004. 5,4 milijuna
ESTONIJA € 2004. 1,4 milijuna	LUKSEMBURG € 1958. 0,7 milijuna	SLOVENIJA € 2004. 2,1 milijun
FINSKA € 1995. 5,6 milijuna	MAĐARSKA mađarska forinta 2004. 9,6 milijuna	ŠPANJOLSKA € 1986. 48,6 milijuna
FRANCUSKA € 1958. 68,4 milijuna	MALTA € 2004. 0,6 milijuna	ŠVEDSKA švedska kruna 1995. 10,6 milijuna

Izvor: Eurostat | online data code demo_ginji.

Godina pristupanja EU-u
 Stanovništvo 1. siječnja 2024.

€ Valuta: euro

● Druga valuta

Koordinacija humanitarne pomoći EU-a Ukrajini,
Rzeszów, Poljska, 9. ožujka 2022.

Kako EU pokušava riješiti velike probleme s kojima se danas suočavamo?

EU se u posljednje vrijeme suočava s dosad nezabilježenim problemima: nakon globalne pandemije uslijedila je ruska ratna agresija na Ukrajinu te nastala energetska kriza, a zatim sve nestabilnija međunarodna situacija koju je pogoršao rat između Izraela i Hamasa.

Ti su događaji pokazali potrebu za još bližom suradnjom svih 27 država članica te za brzim i odlučnim odgovorom na nove situacije.

Za osiguravanje brzog gospodarskog oporavka od pandemije EU je osnovao poseban fond za oporavak NextGenerationEU. Ulaganjem više od 800 milijardi eura NextGenerationEU omogućio je da EU odgovori na izazove pandemije bolesti COVID-19 i pomogne u revitalizaciji gospodarstava država članica. Zahvaljujući ulaganjima u okviru tog fonda u projekte i inicijative za zdravlje, zeleniju i digitaliziraniju Europu, EU će biti spremniji i za suočavanje s budućim izazovima. Primjerice, u kontekstu ruske ratne agresije na Ukrajinu i globalne energetske krize fondom za oporavak već se podupiru nastojanja zemalja EU-a da postupno ukinu ruska fosilna goriva i prijeđu na čistu energiju.

KAKO SE FINANCIRA EU?

Novac koji EU troši ([proračun EU-a](#)) dolazi iz nekoliko [izvora](#): carine, doprinosa na temelju poreza na dodanu vrijednost (PDV) koje prikupljaju države članice i izravnih doprinosa država članica. Doprinos koji se temelji na nerecikliranom plastičnom ambalažnom otpadu uveden je u siječnju 2021. kao novi izvor prihoda za proračun.

Proračun EU-a pridonosi ostvarivanju rezultata u područjima koja su važna za Europljane: od doprinosa izgradnji novih i boljih cesta, željeznica i zračnih luka do potpore u razvoju ruralnih područja i omogućivanja boravka u inozemstvu za studente. Provedbom proračuna smanjuju se nejednakosti između i unutar država članica, a EU je postao predvodnik u digitalnoj transformaciji i borbi protiv klimatskih promjena.

1221 milijarda €

Dugoročni proračun EU-a za razdoblje
2021. – 2027.

za financiranje programa u različitim područjima
politika, od poljoprivrede do digitalizacije i migracija

806,9 milijardi €

Instrument
NextGenerationEU

dotadni fond uspostavljen za
pomoć zemljama EU-a u oporavku
od pandemije bolesti COVID-19

2027,9 milijardi €

kombinirana sredstva za razdoblje 2021. – 2027.

RUSKA RATNA AGRESIJA NA UKRAJINU

Nakon ruske invazije na Ukrajinu u veljači 2022. EU je brzo djelovao i pružio potporu Ukrajini i njezinu narodu. To je uključivalo pružanje humanitarne pomoći, hitne pomoći, financijske i operativne potpore, vojne pomoći i potpore na granici EU-a i u Moldovi.

U okviru svoje humanitarne pomoći EU je pružao hranu, sklonište i medicinsku pomoć osobama pogođenima sukobom. Kao iznimnu mjeru pružio je privremenu zaštitu milijunima ljudi koji bježe iz Ukrajine te im omogućio pristup smještaju, školama, zdravstvenoj skrbi i radnim mjestima u EU-u.

Financijska pomoć EU-a pomogla je stabilizaciji ukrajinskog gospodarstva, obnovi infrastrukture i poboljšanju obrambenih i sigurnosnih sposobnosti.

Predvodio je i međunarodnu osudu ruske ratne agresije na Ukrajinu i nametnuo oštre [sankcije](#) protiv Rusije i onih koji su sudjelovali u ratu. Cilj je tih mjera gospodarski izolirati Rusiju i ograničiti njezin kapacitet za vojnu agresiju.

EU je zajedno sa svojim državama članicama i financijskim institucijama mobilizirao više od 120 milijardi eura ukupne potpore Ukrajini.

PREVLADAVANJE ENERGETSKE KRIZE

Ruska ratna agresija u velikoj je mjeri poremetila svjetski energetski sustav uzrokujući povećanje cijena i nesigurnost u pogledu opskrbe plinom, što je pogoršalo ionako teško stanje na energetskom tržištu nakon pandemije.

KOJI SU ODGOVORI EU-a NA TU SITUACIJU?

© Adobe Stock

Postupno ukidanje ruskih fosilnih goriva.

Ubrzavanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora (vodika, vjetra, solarne energije).

Smanjivanje računa za građane i poduzeća.

Smanjenje potražnje za energijom.

© Adobe Stock

Povećanje skladištenja plina za zimu.

© Adobe Stock

Omogućivanje državama članicama EU-a da zajedno kupuju energiju kako bi postigle bolje cijene.

© Adobe Stock

Postroživanje pravila kako bi se osiguralo da svaka država članica EU-a prima pomoć u hitnim slučajevima.

© Adobe Stock

Ulaganje u infrastrukturu kako bi sve države članice EU-a imale najmanje dva izvora opskrbe plinom.

Jačanje položaja potrošača kako bi mogli imati pravo na više ugovora i dijeliti električnu energiju koju proizvedu sa susjedima.

Saznajte više o radu EU-a na osiguravanju [sigurne, čiste i cjenovno pristupačne energije](#).

KLIMATSKE PROMJENE

[Europski zeleni plan](#) EU-ova je strategija kojom se želi stvoriti moderno i konkurentno europsko gospodarstvo. Cilj je te strategije da Europa postane prvi klimatski neutralan kontinent do 2050., kad više nećemo proizvoditi stakleničke plinove u količini koju ekosustavi ne mogu prirodno podnijeti.

Prva je prekretnica na tom ambicioznom putu odluka EU-a da svoje neto emisije stakleničkih plinova smanji za barem 55 % do 2030. u odnosu na razine iz 1990. EU je već uveo [ključne mjere](#) potrebne za

postizanje tog cilja. Svi dijelovi društva i gospodarski sektori morat će dati svoj doprinos – od sektorâ industrije, energetike i prometa do sektorâ proizvodnje hrane, poljoprivrede i građevinarstva. Osigurat će se financijska potpora za regije, industrijske sektore i zaposlenike koji će se suočavati s najvećim problemima.

Kako bi EU nastavio svoj put prema klimatskoj neutralnosti, sljedeći korak bit će postizanje dogovora država članica o [cilju za 2040.](#)

Najmanje 30 % potrošnje EU-a u razdoblju od 2021. do 2027. bit će usmjereno na borbu protiv klimatskih promjena i njihovih učinaka.

ŠTO TIME DOBIVATE?

Barem 42,5 % obnovljivih izvora u mješavini energetskih izvora EU-a do 2030.

Milijun dodatnih zelenih radnih mjesta u EU-u do 2030.

Zaštićene i obnovljene europske šume; 3 milijarde dodatnih stabala posadenih do 2030.

Najmanje 55 % manje smrti od onečišćenja zraka do 2030.

Čišći javni prijevoz i održivija goriva

Pravedna tranzicija utemeljena na europskoj solidarnosti

Modernizirano i otporno gospodarstvo EU-a

Milijun stanica za punjenje električnih vozila u EU-u od 2025.

Svi možemo dati svoj doprinos – smanjenjem rasipanja hrane, učinkovitijim recikliranjem, vožnjom bicikla umjesto automobila ili čak sadnjom drveća. Želite li se uključiti, posjetite internetske stranice [europskog klimatskog pakta](#), čiji je cilj uključiti građane i organizacije u razmjenu informacija o klimatskoj politici. Pomozite nam da zajedno izgradimo zeleniju Europu!

Zahvaljujući trudu mnogih, među ostalim i djelovanjem projekata financiranih iz EU-ova programa [LIFE](#), iberski ris više nije na rubu izumiranja u Španjolskoj i Portugalu. To je jedan od najuspješnijih primjera očuvanja životinjskih vrsta u Europi.

[Natura 2000](#) najveća je mreža zaštićenih područja na svijetu, u okviru koje su zaštićene tisuće utočišta za najvrjednije i najugroženije europske vrste i staništa.

© LIFE06 NAT/E/00209/Aixa SOPENA

EU je financirao preinake dvaju trajekata za prijevoz putnika i robe te se oni više ne pokreću teškim loživim uljem, već se napajaju električnom energijom dobivenom iz baterija koje su prihvatljive za okoliš. Plove na prometnoj trajektnoj liniji između Helsingøra (Danska) i Helsingborga (Švedska). Trajekti na električni pogon pridonose poboljšanju kvalitete zraka u tim gusto naseljenim područjima.

© Adobe Stock

KAKO MAKSIMALNO ISKORISTITI DIGITALNU TRANSFORMACIJU?

U današnjem društvu moramo imati razvijene digitalne vještine, bez obzira na to radi li se o internetskom bankarstvu i kupovini ili primjeni tehnologije na poslu. Kako bi svi bili u toku i kako bi se osigurao položaj Europe kao svjetskog

predvodnika u tehnologiji, EU ulaže u digitalne vještine i superračunala te u povezivost velike brzine i veću kibernetičku sigurnost.

➤ Tehničarka ispituje mikročip u laboratoriju za analizu materijala, Dresden, Njemačka, 8. veljače 2022. Takvi laboratoriji ključni su za EU kako bi mogao proizvoditi vlastite mikročipove i postati tehnološki neovisan.

EU nastoji osigurati da internet bude siguran i pošten za ljude i poduzeća. Zahvaljujući pravilima EU-a, danas imamo veću kontrolu nad svojim osobnim podacima i time kako ih drugi upotrebljavaju.

Saznajte više o pravilima EU-a za [sigurniji digitalni prostor](#).

POMOĆ U TRAŽENJU ZAPOSLENJA

[Europski socijalni fond plus](#) pomaže ljudima, uključujući one u nepovoljnom položaju, da se zaposle (ili pronađu bolji posao). Svake godine približno deset milijuna ljudi od fonda dobiva pomoć za pronalazak posla ili poboljšanje vještina.

EU pomaže mladima da uđu na tržište rada. Primjerice, [Garancijom za mlade](#) nastoji se osigurati da sve osobe mlađe od 30 godina dobiju kvalitetnu ponudu za zaposlenje, školovanje, naukovanje ili pripravništvo u roku od četiri mjeseca od gubitka radnog mjesta ili prestanka obrazovanja.

Volontiranje je odličan način da se pridonese lokalnim zajednicama kod kuće i u inozemstvu uz istodobno razvijanje novih vještina i sklapanje prijateljstava. [Europske snage solidarnosti](#) mladima pružaju priliku za volontiranje ili rad na projektima u njihovoj zemlji ili inozemstvu. Inicijativom [Volonteri za humanitarnu pomoć EU-a starijima od 18 godina](#) pruža se prilika da sudjeluju u humanitarnim projektima širom svijeta.

➤ Mlad muškarac radi na građevinskom projektu, Setúbal, Portugal, 5. kolovoza 2021.

JAČANJE BORBE PROTIV RAKA

EU je odlučan da uspije u borbi protiv raka. [Europskim planom za borbu protiv raka](#), koji se financira s 4 milijarde eura, utvrđen je novi pristup EU-a prevenciji raka, liječenju i skrbi. Financiranje EU-a već je dovelo do [revolucionarnih istraživanja](#) – od 3D modela tumora do otkrivanja raka analizom daha osobe.

UNIJA RAVNOPRAVNOSTI

EU gradi Europu ravnopravnosti. To znači da bi muškarci i žene trebali biti [jednako plaćeni za jednak rad](#), [da bi osobe s invaliditetom trebale moći jednako sudjelovati](#) u svim aspektima života te da je [rasizam](#) neprihvatljiv. Znači i da se [ljude ne bi smjelo isključivati i marginalizirati](#) i da bi svi trebali moći [slobodno voljeti koga žele](#).

➤ Medicinski tehničar priprema uređaj za pregled pacijentice magnetskom rezonancijom, Sveučilišna bolnica u Liègeu, u Belgiji, 24. siječnja 2020.

Migranti i građani EU-a migrantskog podrijetla imaju ključnu ulogu u europskom društvu, što podrazumijeva i kritično osoblje. EU nastoji svima omogućiti da u potpunosti sudjeluju u društvu s naglaskom na bolji pristup obrazovanju, radnim mjestima, zdravstvenoj skrbi i stanovanju.

ZAŠTITA LJUDI

Zaštita i sigurnost građana Europe u fizičkom i digitalnom svijetu glavni su prioritet EU-a. EU svakodnevno radi na suzbijanju prijetnji kao što su terorizam, organizirani kriminal te nezakonito trgovanje drogom i ljudima.

Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 i ruska ratna agresija na Ukrajinu također su istaknuli prijetnje i izazove koje dezinformacije predstavljaju za naša društva.

EU surađuje s društvenim mrežama i internetskim platformama kako bi ograničio širenje obmanjujućih informacija i lažnih vijesti u Europi. Europski opservatorij za digitalne medije podupire rad neovisnih provjeravatelja činjenica i želi postati europski centar za borbu protiv dezinformiranja na internetu.

© Adobe Stock

Saznajte više o prioritetima Europske komisije.

EUROPA JE SINONIM ZA KULTURU

Što je zajedničko Oscarom nagrađenim filmovima *Milijunaš s ulice*, *Sulov sin*, *Otac* i *Još jedna runda*? Svi su dobili potporu EU-a u okviru [potprograma MEDIA programa Kreativna Europa](#).

Je li vaš grad sljedeća europska prijestolnica kulture? Tu cijenjenu [titulu](#) dobilo je više od 60 gradova u EU-u. U središtu su pozornosti lokalni umjetnici i jedinstveno kulturno bogatstvo svakog grada.

Istražite europsku umjetnost i kulturu iz udobnosti svojeg naslonjača! Digitalna platforma [Europeana](#) omogućuje pristup više od 58 milijuna predmeta iz zbirke više od 4000 kulturnih ustanova.

➤ Tradicionalni likovi karnevala grada Puerto Plata, Dominikanska Republika, u veljači 2023. vrve ulicama Nice u Francuskoj zahvaljujući programu Transcultura, čiji je cilj produbiti kulturnu integraciju na Karibima i ojačati suradnju regije s EU-om.

EU U SVIJETU

EU blisko suraduje sa svojim susjedima i zemljama u cijelom svijetu na izgradnji novih partnerstava i promicanju svojih vrijednosti i interesa. Zajedničkim naporima u područjima kao što su digitalizacija,

klima, energetika, promet, zdravstvo i obrazovanje EU nastoji odgovoriti na globalne probleme i stvoriti povezaniju i prosperitetniju globalnu zajednicu.

EU sklapa i [trgovinske sporazume](#) s drugim zemljama, uključujući nedavno s Čileom i Novim Zelandom. Ti sporazumi dovode do proširenja trgovine, čime se podupire gospodarstvo EU-a i otvaraju radna mjesta.

Zbog sve veće globalne potrebe za humanitarnom pomoći EU pruža pomoć na prvoj liniji najgorih svjetskih kriza. S proračunom od 2,4 milijarde eura samo za 2023. EU je zajedno s državama članicama jedan od najvećih donatora humanitarne pomoći. U odgovoru na humanitarne potrebe na Bliskom istoku, pogoršane napadima Hamasa u listopadu 2023.

i sukobom u Gazi koji je uslijedio, EU je znatno povećao svoju potporu Palestincima u Gazi i uspostavio pomorski koridor za pružanje hitne pomoći.

EU i njegove države članice najveći su donator razvojne pomoći u svijetu. U 2023. osigurali su 96 milijardi eura ili 42 % ukupne pomoći. Doprinose i više od polovine ukupne globalne pomoći za obrazovanje u više od 100 zemalja u svijetu.

Humanitarna pomoć Gazi, studeni 2023. EU je najveći donator humanitarne pomoći palestinskom narodu. Od 2000. osigurano je više od milijardu eura kako bi se zadovoljile njihove osnovne potrebe.

Saznajte više o [strategiji EU-a za povezivanje svijeta](#).

Saznajte više o [potpori EU-a Palestincima](#).

Što EU čini za mene?

Možete živjeti i raditi u drugoj državi članici EU-a. Na [portalu EURES](#) objavljena su slobodna radna mjesta i praktični savjeti.

Možete se umiroviti u bilo kojoj državi članici EU-a (i Islandu, Lihtenštajnu, Norveškoj ili Švicarskoj) i ondje primati svoju [državnu mirovinu](#).

U drugoj državi članici EU-a možete studirati ili pohađati tečaj osposobljavanja. Od njegova pokretanja 1987. u [programu Erasmus](#) sudjelovalo je više od 15 milijuna ljudi.

EU je 2017. ukinuo naknade za roaming kako biste za vrijeme putovanja u EU-u mogli jeftinije ostati u kontaktu s prijateljima i obitelji. Pretplate za pristup digitalnim uslugama možete koristiti i u drugim zemljama!

Putem pristupnih točaka za [WiFi4EU](#) možete se **besplatno** spojiti na internet na javnim površinama u tisućama lokalnih zajednica širom EU-a. Potražite ovaj znak:

Unutar EU-a možete putovati opušteno. Zaštićeni ste cijelim nizom [prava putnika](#) bez obzira na to putujete li zrakoplovom, vlakom, brodom, autobusom ili međugradskim autobusom.

Ako se razbolite pri posjetu drugoj državi članici EU-a, [europska kartica zdravstvenog osiguranja](#) omogućuje vam da dobijete javnu zdravstvenu skrb. Zdravstvena skrb pružit će vam se pod istim uvjetima i po istoj cijeni kao i osobama osiguranima u toj zemlji.

Za građane EU-a uspostavljeni su neki od najstrožih standarda na svijetu za sigurnu i zdravu hranu.

Možete upotrebljavati jedinstvenu valutu – euro – u 21 državi članici EU-a.

Uštede na bankovnim računima u iznosu do 100 000 € uvijek su zaštićene.

Igračke se ne mogu prodavati u EU-u ako nisu u skladu sa [strogim sigurnosnim pravilima](#).

Prema [pravilima EU-a](#) možete otkazati ili vratiti proizvod ili uslugu kupljenu putem interneta u roku od 14 dana bez obrazloženja.

Saznajte više o tome [što EU čini za vas](#).

Obiteljska vožnja biciklom na Nedjelju bez automobila, Bruxelles, Belgija, 20. rujna 2020. ↗

Kako EU nastoji poboljšati kvalitetu života u mjestu u kojem živim?

Od 2021. do 2027. EU namjerava uložiti više od 378 milijardi eura u svoje regije, što će se zajedno s ulaganjima država članica povećati na ukupno 550 milijardi eura.

EU ulaže na lokalnoj razini, tj. u gradove i regije, radi poticanja zapošljavanja i jačanja gospodarstva te poboljšanja kvalitete života. Nastoji poboljšati situaciju u pet ključnih područja:

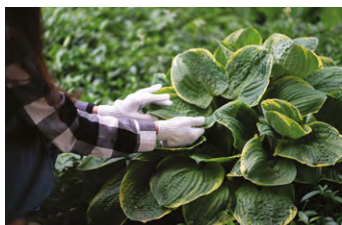
zapošljavanje i obrazovanje ljudi te njihovo uključivanje u društvo;

istraživanje i inovacije;

modernizacija prijevoza i energije radi borbe protiv klimatskih promjena;

zaštita i unapređenje okoliša;

potpora malim i srednjim poduzećima.

ULAGANJE U LJUDE I MJESTA

Pogledajte oko sebe i ubrzo ćete u području u kojem živite pronaći školu, most, bolnicu ili neki drugi projekt koji je financiran sredstvima EU-a.

Potpore iz regionalnih programa EU-a tijekom godina dodijeljene su tisućama projekata. U nastavku je navedeno nekoliko primjera projekata koji poboljšavaju ili će poboljšati kvalitetu života ljudi u EU-u.

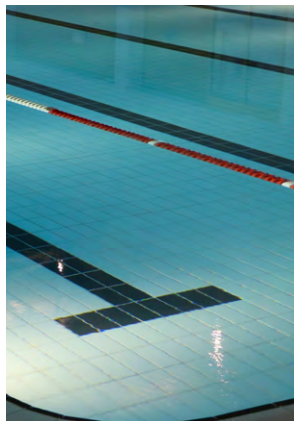
PODIZANJE STANDARDA ZDRAVSTVENE SKRBI U POLJSKOJ

Najveća javna [bolnica](#) u Toruńu pretvorena je u jednu od vodećih poljskih zdravstvenih ustanova zahvaljujući obnovi u vrijednosti od 52,7 milijuna eura uz potporu EU-a. Centralizirana i visokokvalitetna zdravstvena skrb pacijentima je skratila čekanje na liječenje.

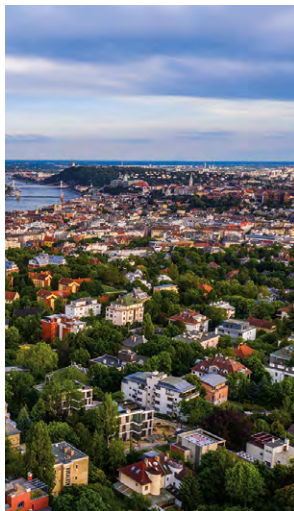
BOLJA CESTOVNA POVEZANOST U GRČKOJ

Stanovnici, turisti i poduzeća u Grčkoj imat će koristi od važne [nove dionice](#) autoceste. Sredstvima EU-a u iznosu od 255 milijuna eura podupire se izgradnja karike koja nedostaje, čime će se povezati grad Lamia i selo Xyniada. Izgradnjom te dionice regije Središnja Grčka i Tesalija povezat će se s glavnom mrežom autocesta.

PLIVANJE NA ODRŽIV NAČIN U BELGIJI

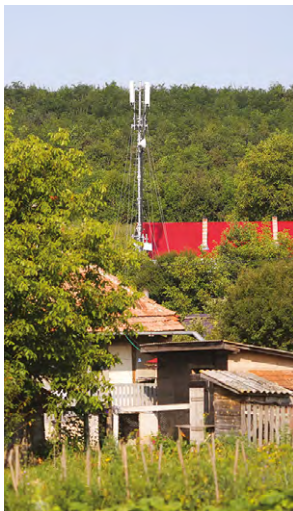
[Obnovu](#) bazena na Slobodnom sveučilištu u Bruxellesu (Vrije Universiteit Brussel) zapljusnuo je val održivosti. Novi objekt upotrebljava 60 % manje energije i ispušta 500 tona manje CO₂ godišnje od starog bazena, a otvoren je i za plivače koji ne pohađaju sveučilište. Projektu su dodijeljena sredstva EU-a u iznosu malo većem od 2 milijuna eura.

© Adobe Stock

ZELENIJI GRADOVI I REGIJE

Pouzdanija i učinkovitija opskrba energijom u Češkoj, 21 novi električni vlak radi poboljšanja hrvatske željezničke mreže te mjere za povećanje sigurnosti od poplava u Mađarskoj neki su od [14 zelenih projekata](#) od kojih će građani EU-a imati koristi. Više od 1,4 milijarde eura iz sredstava EU-a ulaže se u sedam država članica, a projekti obuhvaćaju područja kao što su okoliš, zdravlje, promet i energetika.

© iStock.com/krynny

RURALNA RUMUNJSKA POVEZANA SA ŠIROKOPOJASNOM MREŽOM VELIKE BRZINE

U okviru projekta [RO-Net](#) koji podupire EU sa širokopojasnom mrežom povezano je 400 000 ljudi, više od 8500 poduzeća i gotovo 3000 javnih ustanova u udaljenim ruralnim područjima Rumunjske. Oko 665 sela i gradova sad ima pristup zdravstvenoj skrbi, obrazovanju i kupnji na internetu. Na internetu se mogu prodavati i proizvodi iz lokalnih kućanstava i poljoprivrednih gospodarstava.

© iStock.com/ FatCamera

ZELENA IGRALIŠTA U PARIZU

Betonska igrališta u Parizu pretvaraju se u područja puna svježine i zelenila na kojima je moguće skladištiti vodu i smanjiti toplinski učinak. [Projektom OASIS](#), koji je financiran sredstvima EU-a u iznosu od 5 milijuna eura, nastoji se zaštititi Parižane od učinaka klimatskih promjena i stvoriti prostore na kojima se djeca mogu zabavljati.

Kako mogu dobiti financijska sredstva? Bavite se istraživanjem, poljoprivredom, poduzetništvom ili umjetnošću? Saznajte [tko ima pravo na financijska sredstva](#).

Saznajte više o projektima financiranim sredstvima EU-a [u vašoj regiji](#).

KLJUČNI DOGAĐAJI U POVIJESTI EU-a

9. SVIBNJA 1950.

Schumanova deklaracija.

Francuski ministar vanjskih poslova Robert Schuman predlaže da se udruže resursi proizvodnje ugljena i čelika kako se nijedna zemlja ne bi naoružala drugima iza leđa.

23. SRPNJA 1952.

Osnovana je **Europska zajednica za ugljen i čelik**.

25. OŽUJKA 1957.

Šest zemalja – Belgija, Njemačka, Francuska, Italija, Luksemburg i Nizozemska – potpisuje **Ugovore iz Rima**. Ugovori stupaju na snagu 1. siječnja 1958., a njima se osniva **Europska ekonomska zajednica** i stvara zajedničko tržište.

30. SRPNJA 1962.

Uspostavlja se **zajednička poljoprivredna politika**, čime se osigurava opskrba hranom i podupiru poljoprivrednici i ruralna područja.

1. SRPNJA 1968.

Šest država članica prestaje naplaćivati **carine** na međusobni uvoz robe.

OD 7. DO 10. LIPNJA 1979.

Europski građani prvi put mogu glasati i izabrati svoje predstavnike u Europskom parlamentu.

15. LIPNJA 1987.

Pokrenut je program **Erasmus** za razmjenu studenata.

1989.

Slom komunizma dovodi do vala demokratskih promjena u središnjoj i istočnoj Europi.

1. SIJEČNJA 1993.

Stvara se **jedinstveno tržište** na kojem je moguće slobodno kretanje građana, robe, usluga i novca.

1. STUDENOG 1993.

Nastaje **Europska unija**.

26. OŽUJKA 1995.

Schengenskim sporazumom ukidaju se kontrole na granicama između određenih država članica. Danas njih 25 uživa tu prednost.

1. SIJEČNJA 2002.

Prvi se put pojavljuju novčanice i kovanice **aura**, a danas se upotrebljavaju u 21 državi članici EU-a.

1. TRAVNJA 2012.

Pokrenuta je **europska građanska inicijativa**.

10. PROSINCA 2012.

EU-u je dodijeljena **Nobelova nagrada za mir**.

12. PROSINCA 2015.

Čelnici 195 zemalja, uključujući sve države članice EU-a, potpisuju **Pariški sporazum** o klimatskim promjenama.

15. LIPNJA 2017.

Ukidaju se **naknade za roaming**.

SIJEČANJ 2020.

Bolest COVID-19 pojavljuje se u Europi, što dovodi do **najopsežnijeg odgovora na javnozdravstvenu krizu** u povijesti EU-a.

9. SVIBNJA 2021.

Pokrenuta je **konferencija o budućnosti Europe**, koja građanima EU-a daje priliku da oblikuju svoju zajedničku budućnost.

2022.

EU i njegovi međunarodni partneri **osuđuju rusku ratnu agresiju na Ukrajinu** i nude snažnu političku, financijsku i humanitarnu pomoć Ukrajini.

➤ Robert Schuman potpisuje Pariški ugovor o osnivanju Europske zajednice za ugljen i čelik, Pariz, Francuska, 18. travnja 1951.

➤ Saznajte više o [ženama i muškarcima](#) (od boraca pokreta otpora i političkih čelnika do svjetski poznatog glumca) koji su inspirirali stvaranje Europe u kojoj danas živimo.

➤ Plenarna sjednica Europskog parlamenta, Bruxelles, Belgija, 26. travnja 2021.

Kako funkcionira EU?

Svako djelovanje EU-a proizlazi iz ugovora koji sadržavaju pravila o funkcioniranju EU-a. Te su ugovore dobrovoljno i demokratski odobrile sve države članice EU-a.

U Ugovorima EU-a utvrđeno je tko može donositi zakonodavstvo i u kojim područjima: EU, nacionalne vlade ili oboje. Države članice EU-a [odgovorne](#) su za donošenje vlastitih odluka i zakonodavstva u određenim područjima nacionalne politike, kao što su industrija, zdravlje i obrazovanje, a EU im u tome pruža potporu.

U Ugovorima je utvrđeno da u mnogim područjima mogu djelovati

i EU i nacionalne vlade. U tim se slučajevima odluke uvijek donose na razini koja je najbliža građanima. To znači da EU neće intervenirati ako se problem može riješiti na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini.

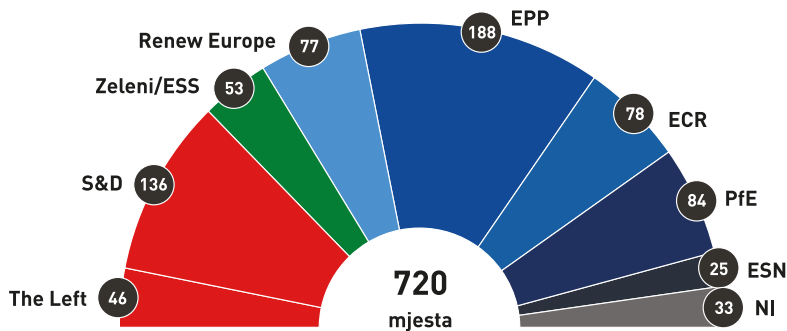
EU [djeluje](#) u onim područjima za koja su ga ovlastile države članice i u područjima u kojima ima smisla djelovati zajednički, kao što su klimatske promjene ili svjetska trgovina. Kako bi lakše ostvarile svoje ciljeve, države članice osnovale su brojne institucije da bi se odluke donosile na razini EU-a i zatim provodile.

TKO RADI ŠTO?

Europski parlament, čije se plenarne sjednice održavaju u Strasbourgu i Bruxellesu, zastupa interese građana EU-a. On je uz Vijeće Europske unije glavno tijelo EU-a za donošenje odluka.

Birači EU-a svakih pet godina izravno biraju 720 članova Europskog parlamenta, tj. zastupnika. Sljedeći

izbori održat će se 2029. Svaka država članica bira određen broj zastupnika, a mjesta se raspodjeljuju razmjerno broju njezinih stanovnika. Zastupnici u Europskom parlamentu mogu biti nezavisni ili djelovati unutar klubova zastupnika u kojima je zastupljeno nekoliko država i u kojima su organizirani prema političkoj pripadnosti, a ne prema državljanstvu.

- **EPP** - klub zastupnika Europske pučke stranke
- **S & D** - klub zastupnika Progresivnog saveza socijalista i demokrata
- **PfE** - klub zastupnika Patrioti za Europu
- **ECR** - klub zastupnika Europskih konzervativaca i reformista
- **Renew Europe** - klub zastupnika Renew Europe
- **Greens/EFA** - klub zastupnika Zelenih / Europskog slobodnog saveza
- **The Left** - klub zastupnika Ljevice
- **NI** - nezavisni zastupnici
- **ESN** - klub zastupnika Europa suverenih nacija

[Vijeće Europske unije](#), poznato i kao Vijeće, čine ministri vlada svih država članica EU-a. Ono je uz Europski parlament glavno tijelo EU-a za donošenje odluka. Države članice EU-a svakih se šest mjeseci izmjenjuju u [predsjedanju](#) Vijećem. Kako bi se osigurao kontinuitet, predsjedništva blisko surađuju u tročlanim skupinama koje pripremaju zajednički program za razdoblje od 18 mjeseci.

Ne smije ga se zamijeniti s [Europskim vijećem](#), čiji su članovi šefovi država ili vlada svih država članica EU-a. Ono određuje opće političko usmjerenje i prioritete EU-a.

[Europska komisija](#) javna je služba EU-a. Ima pravo predlagati novo zakonodavstvo, o čijem donošenju

odlučuju Parlament i Vijeće. Isto tako, osigurava da države članice pravilno primjenjuju pravila EU-a. Komisiju predvode imenovana predsjednica ili predsjednik i tim povjerenika – po jedan iz svake države članice.

Sve države članice EU-a moraju poštovati pravila EU-a i ostvariti zadane ciljeve jer u protivnom Komisija može protiv njih poduzeti [mjere](#).

[Sud Europske unije](#) osigurava jednako tumačenje i primjenu prava EU-a u svim državama članicama EU-a.

[Europska središnja banka](#) upravlja eurom. Glavna joj je zadaća održavanje stabilnosti cijena u europodručju.

➤ Sudionici europskog panela građana i građanki o suzbijanju mržnje u društvu, Bruxelles, Belgija, travanj – svibanj 2024.

➤ Mlada majka govori o budućnosti Europe u Europskom parlamentu, Strasbourg, Francuska, 30. travnja 2022.

Kako se mogu uključiti?

Želite li utjecati na budućnost Europe? Želite li aktivno sudjelovati u postupku donošenja odluka? Na mnogo načina možete pomoći u oblikovanju i poboljšanju EU-a.

Tisuće Europljana već je izrazilo svoje nade i očekivanja za nadolazeće godine u okviru Konferencije o budućnosti Europe, najvećeg savjetovanja ikad provedenog u EU-u. Jedan od ključnih elemenata konferencije bio je niz rasprava koje su vodili građani i koje sada postaju dio demokratskog života u EU-u.

Saznajte više o [europskim panelima građana i građanki](#).

Europski paneli građana i građanki

150
građana

nasumično
odabranih iz
27 država članica

iz različitih
sredina
i različitog
spola, dobi,
obrazovanja, prihoda,
urbanog ili ruralnog
podrijetla

trećina sudionika su mladi
(od 16 do 25 godina)

Možete izraziti svoje mišljenje i sudjelovanjem u europskim izborima, koji se održavaju svakih pet godina.

 Saznajte više o [europskim izborima](#).

Vaš europski zastupnik zastupa vaše interese i interese vašeg grada ili regije u Europi te u vaše ime glasuje o zakonima koji se primjenjuju u cijelom EU-u.

 Saznajte koji [zastupnici Europskog parlamenta](#) predstavljaju vašu zemlju.

Jeste li ikad razmišljali o tome da bi se propisi EU-a mogli poboljšati? I vi možete pridonijeti tome da propisi EU-a budu prilagođeniji budućim potrebama slanjem prijedloga o pojednostavnjenju i modernizaciji postojećih propisa. Možete iznijeti i svoje mišljenje o novim politikama. Svoje prijedloge i pitanja možete postaviti na bilo kojem od 24 službena jezika EU-a.

 [Iznesite svoje mišljenje](#) o pitanjima koja su vam važna.

U okviru [europske građanske inicijative](#) od Komisije možete zatražiti predlaganje novih propisa. Najprije ćete morati pronaći istomišljenike. Nakon što se za određenu inicijativu prikupi milijun potpisa, Komisija odlučuje o tome koje će mjere poduzeti. Dosad je za devet građanskih inicijativa prikupljen dovoljan broj potpisa.

Prva uspješna europska građanska inicijativa, „Right2Water“ (Pravo na vodu), dovela je do [novih pravila](#) kojima se osigurava sigurnost i kvaliteta vode za piće te lakši pristup ranjivih skupina vodi. Zahvaljujući nedavnoj inicijativi „Okončajmo upotrebu kaveza“ uskoro se donosi [prijedlog](#) za postupno ukidanje upotrebe kaveza za brojne životinje iz uzgoja.

GDJE MOGU DOBITI DODATNE INFORMACIJE?

Obratite se službi **Europe Direct**:

- pozivom na besplatan broj: 00 800 6 7 8 9 10 11 (neki operateri naplaćuju te pozive);
- na standardan broj: +32 22999696; ili
- putem ovog [obrasca](#) za kontakt.

Pronađite informacije o EU-u na internetu:

- [Europa](#) – službene internetske stranice EU-a;
- portal [Vaša Europa](#) za pomoć i savjete za građane i poduzeća u EU-u;
- [Mreža europskih potrošačkih centara](#) – prava potrošača;
- [Portal za mlade](#) – mogućnosti i inicijative za mlade;
- [Kutak za učenje](#) – obrazovni materijali, igre i kvizovi;
- [Publikacije EU-a](#);
- [EUR-Lex](#) – zakonodavstvo i povezani dokumenti;
- [Otvoreni podaci EU-a](#).

Posjetite urede EU-a u svojoj zemlji:

- [centri Europe Direct](#);
- [Europska komisija](#);
- [Europski parlament](#).

x.com/EU_Commission

facebook.com/EuropeanCommission

instagram.com/europeancommission

x.com/europarl_hr

facebook.com/europeanparliament

instagram.com/europeanparliament/

x.com/eucouncil

facebook.com/eucouncil

instagram.com/eucouncil/

Ured za publikacije
Europske unije